

Ашық сабақ “Қуыршақтар театры”

Тақырыбы: Қуыршақ театры

- **Мақсаты:** Қуыршақ театрының шығу тарихы, қуыршақтар түрлері жайлы білімін толықтыру. Қазақ жеріндегі қуыршақ театры “Ортеке” ұлттық ойындардан бастау алғаны жөнінде мағлұмат беру.

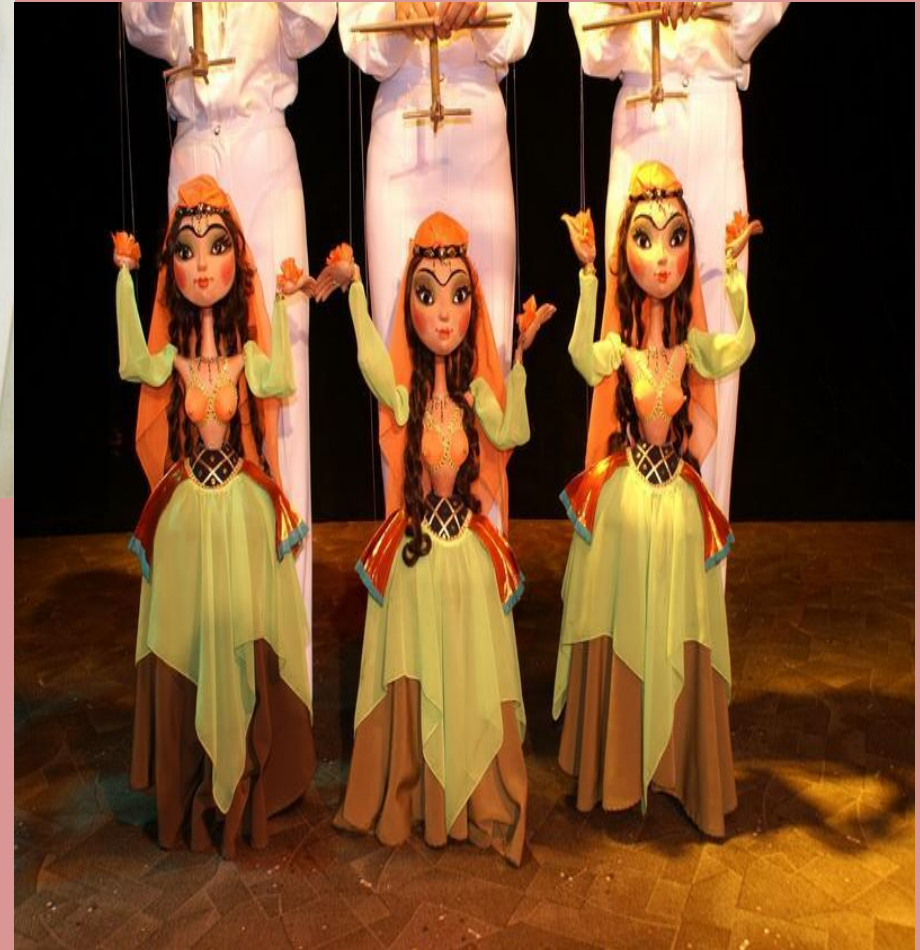
Оқыту нәтижесі: Қуыршақ театрының шығу тарихын, қуыршақтардың түрлері жайлы біліміндерін толықтырады. Қазақтың ең алғашқы «Ортеке» қуыршақ театрымен танысады.

Білу.

Қуыршақ театры – қуыршақтар арқылы ойын көрсететін театрдың бір түрі. Қуыршақты актер қимылға келтіріп, оның сөзін көбінесе өзі, кейде көркемсөз оқушы айтып тұрады. Қуыршақ түріне, оны қимылға келтіру тәсіліне, сахнасына қарай қуыршақ театры бірнеше топқа жіктеледі: киілімелі (қолға киіп ойнайтын), сылдырмақты (жіп немесе сым арқылы қозғалтатын), суретке түсірілген қуыршақтармен (қағаздағы қуыршақ кескінін экранға түсіретін) ойын көрсететін театрлар, т.б.

. Қазақ жеріндегі қуыршақ театры ұлттық ойындардан бастау алған. Ертеден келе жатқан “Ортеке” ойыны осының айқын дәлелі. Ағаштан жонылып жасалған киік немесе ат мүсіншесін сылдырмақтап жіп тағып, домбыра тартқанда жіптің бір ұшын ішекті шертер саусаққа іліп билететін болған. Өлкелік қуыршақ театры Алматы қ-нда 1935 ж. 10 қазанда ҚазАКСР ХАК-ның бұйрығы бойынша, балалар арасындағы мәдени жұмысты жақсарту мақсатымен құрылған. 1938 ж. театрға респ. қуыршақ театры дәрежесі берілді.

Жіппен ойнатылатын қуыршақтар театры

**Сымтемір арқылы ойнатылатын
қуыршақтар театры**

Кимелі қуыршақтар театры

Түсіну

Ортеке күйінің шығу тарихымен таныстыру

Ортеке

Қолдану Сәйкестендіру кестесі

**Полишинел-француз
Панчы-ағылшын**

**Қарагез-түрік
Петрушка орыс**

Сабақтан көріністер

③ Халық күші - Ақсақ құлағы.
 Құрметтен оркестрдің орындалуына.
 ④ 1. Кім қолыңды аяқтатты?
 2. Еңбегіңізді қалай көрсеткеніңізді дәлелдеңіз?
 3. Қандай тәсілдерді қолдандыңыз?
 ⑤ «Қалай?»

Оркестрдің құрамы: аспаптар оркестрі,
 камералық оркестр, жазық оркестр, симфониялық
 оркестр, жан оркестрі, эстрадалық оркестр, т.б.

Біз - бақыттың түлегіміз,
 Біз - уақыттың жүрегіміз,
 Гүлдей боп жандаймыз, бүбүз боп сайраймыз,
 Отын бұлғапаймыз ойпаймыз.
Қайырма.
 Біз - Отаның ұлың,
 Біз - Отаның...

Мына
 ұлы ақынның аты А. Қорғасқын,
 аты Т. Қажыбаев,
 қолы,
 қарды,
 ел болды,
 ел болды.

Оркестр құрамындағы аспаптар...

Жаңа ән үйрену

«Солдат болам мен ертең»

1. Гүлдей жайнап, күндей жайнап

Мен ер жетіп толамын

Атам айтқан дәу боп

Ағалардай боламын

Қ-сы:

Бір, екі, үш

Бойға жинап күш

Шынығамыз таңертең

Ағалардай Отанға

Солдат болам мен ертең

2. Біз - бақыттың тілегіміз

Біз - уақыттың жүрегіміз

Гүлдей боп жайнаймыз

Бұлбұл боп сайраймыз

Өлкенің бұлағындай ойнаймыз

3. Біз - Отанның ұланымыз

Біз - Отанның қыранымыз

Өмірге еркелеп, көңілді өлкеде

Қараймыз келер күнге туған ел.

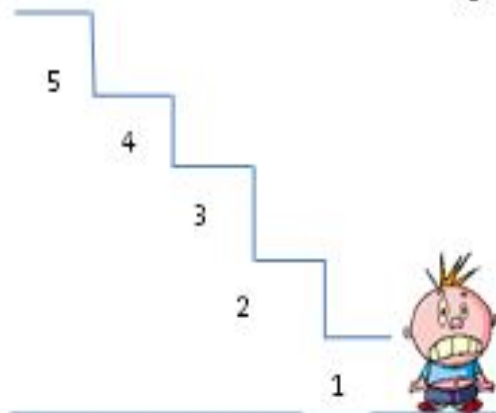
КЕРІ БАЙЛАНЫС

«Мен қай баспалдақтамын?»

Өзінді сабақта жұмыс жасау кезінде қандай нәтижеге жеттім деп ойлайсың?
Сәйкес баспалдаққа есіміңді жаз.

Ұсыныстар:

- ✓ Егер бәрі түсінікті болса, 4-5 баспалдақ;
- ✓ Егер қиындықтар кездескен болса, 3-2 баспалдақ;
- ✓ Егер бәрі түсініксіз болса, 1 баспалдақ.

Мен ..... баспалдақтамын, өйткені

.....
.....
.....

Үйге тапсырма:

Үйде қалаған аспабыңның суретін салып әңгімелеу, ән жаттау.

**Сабак аяқталды.
Рахмет!**

